

TEDENSKESLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto I

V Ljubljani, dne 23. julija 1926

Stev. 34

Naši domači in tuji golobi

Pred dvema letoma, v zgodnji pomladi je bilo, ko sta od neke prileta bela, nekoliko pikčasta golobičica in kovinasto modri golob. Med kokošimi sta pobirala zrnje in petelin jih je parkrat nagnal. Odletela sta trenotno, a kmalu zopet vrnila in naprej pobirala in si polnila precej obsežne golše; udomačila sta se. Kje prenočujeta, ni nihče vprašal.

Neko jutro na vse zgodaj se je pojavil še tretji golob in sicer rjavkasto zamazane barve. S hišne strehe je opazoval ostala dva, ki sta brskala po dvorišču. Naenkrat, ko se je zakonski par nekoliko razdaljil, je novinec prisedel k drobnim golobičici, malo zagrulil in se prav dostojno poklonil. Toda joj! Že ga je opazil njen možiček in se zaletel v vsiljivca. Peruti so udarile, perje je zafrčalo in vsiljivec jo je brzo odkuril. Od tega dne je bil mir pri hiši.

Sedaj pa se je pričel tudi zakonski mož bolj brigati za svojo drobnjo golobičico. Lepo jih je videti, kako tekata po dvorišču, kako se ji možičelj priklanja in tupatam poljubi na kljunček. Vsako jutro, še predno zapoje kurji gospodar svoj rani veseli «kikiriki», že gruli zaljubljeni golob znani: «te bom vrgu, — te bom vrgu —» golobičica pa se mu umika in nekako boječe odgovarja: «kokr bo — kokr bo...». Nazadnje je le bilo in imel je le golob prav. Začela sta znašati gnezdece. Pobirala sta kurje perje, slamo, konjsko žimo, volno, z eno besedo vse, kar se je dalo porabiti, samo da bo mlada ženica, ki bo sedaj prvič v življenju obsojena na prostovoljno ječo, sedela bolj mehko. Vse omenjeno sta vlačila na debeli brun, ki je molil izpod podstrešja nad skednjem.

Ko je to opazil mladi gospodar, ki se je tudi šele predpustom oženil in je pač tudi sam dobro občutil, kako neprijetno je za mlade poročence, ako nimajo prijetnega stanu, je izvlekel iz nad drvarnice dve dolgi deski in napravil lep golobnjak, katerega je zeleno pobarval in dal prav na mesto, kjer sta golobičica nosila gnezdo. Prvi dan sta gledala preplašeno — toda spoznala sta kmalu, da je to za njih določen stan.

Golob je šel prvi notri, vse pregledal, ako je treba še kaj zazidati in ometati, za njim pa je radovedno pokukala tudi golobičica in takoj na to sta pričela nositi gnezdo v novo stanovanje. Golobica je sedela na jajčecih, golob pa je vsako jutro grulil nad golobnjakom. Čez par tednov pa so prišli iz golobnjaka trije debeli, neokretni, še pol nagi mladiči. Oba stara sta jim pridno donašala hrano in gospodar in gospodinja sta se veselila golobje družinice. V golobjo družino je prišla mala nezgoda. Tisti sivi sosedov maček, ki je bil znan kot največji tat v vsej vasi, se je neko jutro prikradel na dvorišče in odnesel enega izmed mladičev. Dekla je videla roparja ko je baš planil na svoj plen, a bilo je prekasno, v skoku ga je odnesel čez plot in od tam na sosedov skedenj v seno. Splošna žalost je zavladala v hiši in gospodar je obljubil roparju maščevanje. Nekega zimskega dne je

zmanjkalo mačka in od takrat so si sosedje v prepiru; radi mačka so se sprli in sovraštvo je hujše, kakor če bi se kregali radi desetih smrek, ki bi jih eden ali drugi posekal pomotoma.

Tekom leta se je pomnožila golobja družina na šest glav. Pomladi pa zopet nesreča pri golobovih. Skobec je odnesel mater. Gori pri kozolcu jo je pograbil! Kakor kamen iz neba je padel nanjo in še predno so se ostali zavedli, jo je že odnesel v bližnji gozd. Oče golob so nekaj časa žalovali, ali pomlad je pomlad in ljubezni se tudi ni mogoče upirati. Čez dober teden je sedel golob na hišni strehi in grulil novi izvoljenki. Drobna, kot sneg bela golobičica z razširjenim repkom kakor mali pav je plašno čepela poleg zaljubljenega starca in nekako nezaupljivo gledala na jatice golobičev, ki so se pasli na dvorišču. Starec je parkrat sedel na dvorišče, se zopet dvignil na streho in končno pregovoril nevestico, da mu je sledila. Bog zna od kje neki je pripeljal to lepo mestno frajlico, ki se bo končno morala tudi privaditi kmečkemu življenju.

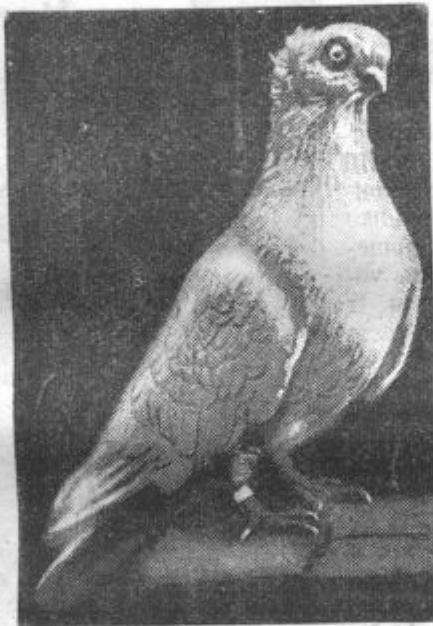
Domačini so nekoliko ozlovoljeni gledali to mlado pritepenko, ali ker so tako odločili oče, pa naj bo. Gospodar, ki je vse to opazoval, je naredil še dva golobnjaka in danes žive družine ločene vsaka za sebe, le na dvorišču in pri kozolcu ter na njivi, včasih tudi na sosedovi, so si prijatelji, kar pa še bolj podžiga vaskne prepire.

Tako nekako je življenje naših golobov, od katerih pa nimamo posebnega dobička. Pa tudi v drugih krajih goje nebroj golobjih vrst in ne morda toliko radi opazovanja njihovega ljubkega življenja, marveč več radi njih lepih oblik, ki jih dosežemo z različnim križanjem.

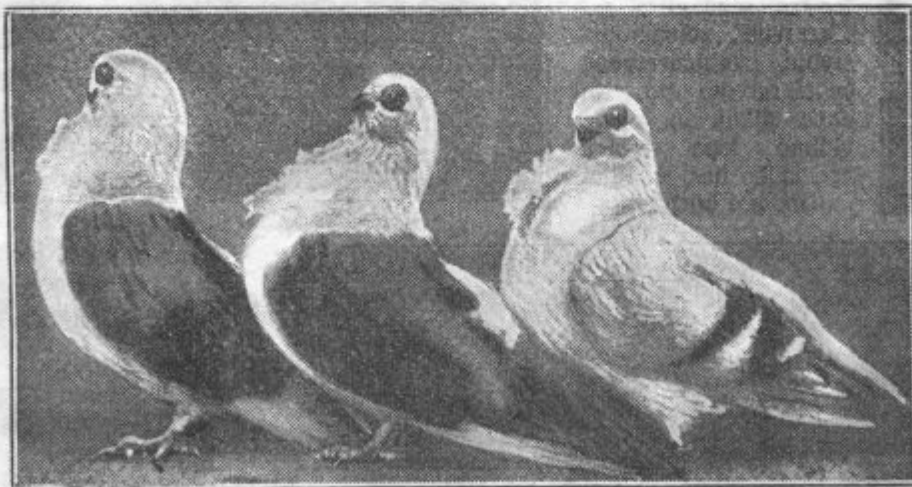
Mnogi goje golobe radi njihovega zanimivega poleta. Med take vrste spadajo razni prevrtači, ki se v zraku, posebno takoj ko so izpušeni, neprestano preobračajo. Čim večkrat se preobrnejo tem bolj so cenjeni. Naravoslovci poznajo nad 400 različnih golobjih vrst v raznih barvah in različnih velikosti in oblik. Najmanjši so majhni kot škrljanci, največji kakor manjši purani. Naše slike kažejo nekaj golobjih vrst.

Zelo priljubljeni so golobje pavčki in pa male vrste golobi galebiči. Med najlepše vrste pa spadajo beli grivar in razni golšarji: kakor brnski in nemški

golšar. Golobarstvo je tudi v naši državi zelo staro. Prevrtarje, ki so še danes najbolj razširjeni, pri nas, so prinesli že Turki, ki so prišli v srednjem veku na Balkan. Danes jih posebno gojijo v Beogradu, Valjevu in Skoplju. Pa tudi Slovenci ljubijo golobe a jih ne goje tako ločeno, kakor nekateri drugi narodi. Posebne vrste, nemešane, posedujejo samo posamezni ljubitelji. Drugače pa je našim golobičem na prosto dano, da se lahko nemoteno družijo in križajo. Lepe golobje vrste prinašajo pri nas tudi na večje podeželske trge. Pa tudi kot dobra pečenka so pri nas golobje poznani a le mladiči. Gojiti golobe radi mesa se skoro ne izplača.

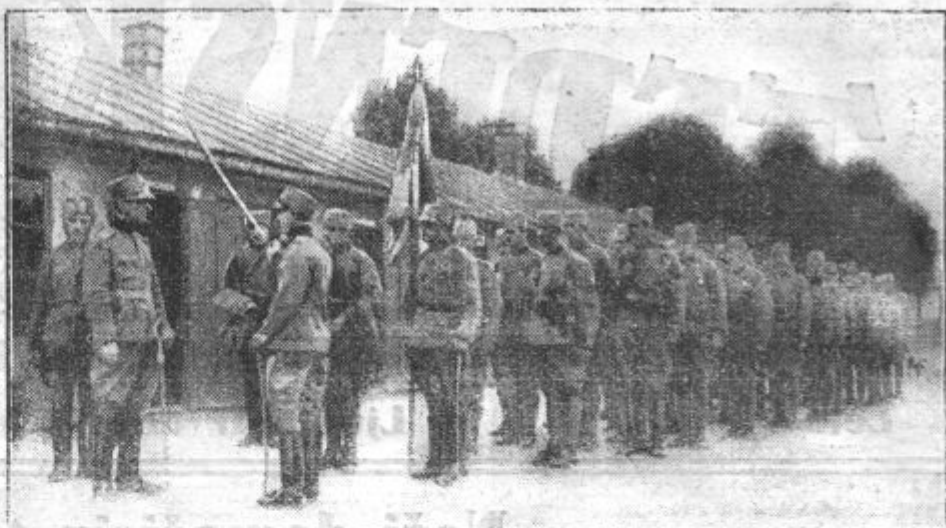
Bistrootki prevrtač.

Maloazijski golobje galebiči.

Knez Peter Petrovič Njegoš (na desni) je ujec našega kralja in sin pokojnega črnogorskega kralja Nikite. V sredi njegova soproga Violeta, na levi njegov zdravnik.

Naši domači in tuji vojniki

Triglavskega polka. Naš 40. pešpolk »Triglavske« je dobil sveto krstno ime. Slika predstavlja sprejem zastave na ljubljanskem glavnem kolodvoru.

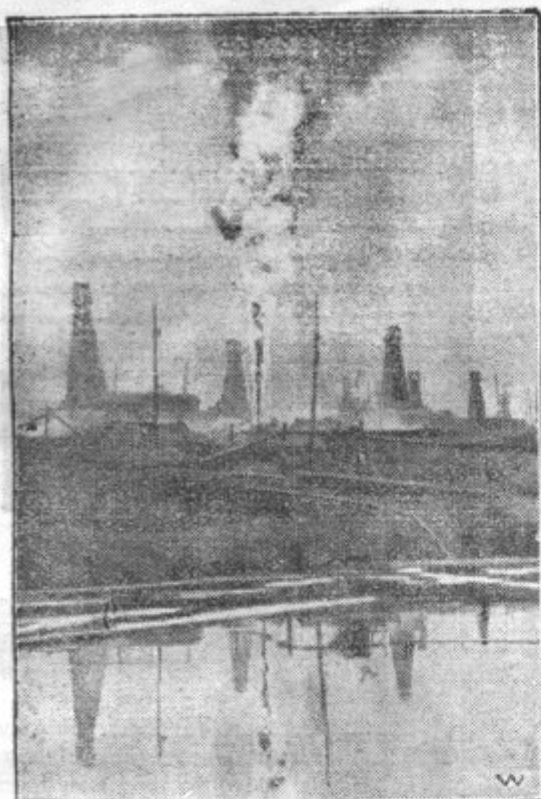

Spomenik vojnim žrtvam pri Devici Mariji v Polju so odkrili minulo nedeljo z veliko slovesnostjo. Spomenik je visok 5 m, vojak sam pa 2,30 m. Iz kraškega kamna ga je izklesal akademični kipar Lojze Dolinar. Na podstavku so vklesala imena padlih vojakov iz petih okoljskih vasi.

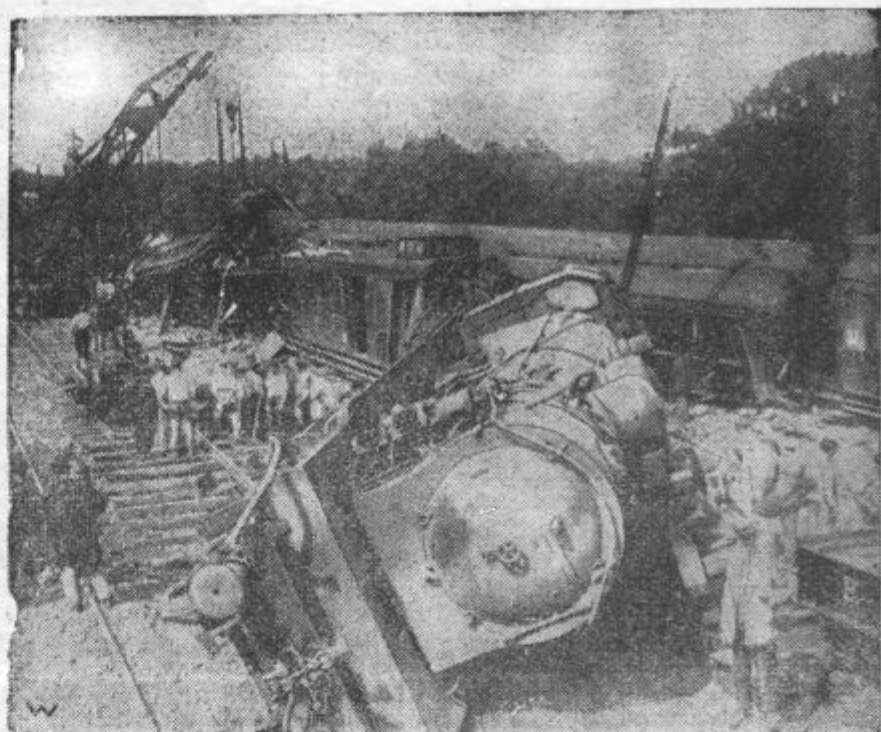
Centralni šolski vrt v Ljubljani je za mlado velikega pomena, ker se z zaposlitvijo na vrtu odtegne pohajkovanju po mestu ter se seznani s sadjarstvom, zelenjadarstvom, cvetličarstvom, čebelarstvom itd. Na obeh slikah na desni vidimo lepo vreden vrt, ki bo naši mladini mnogo koristil.

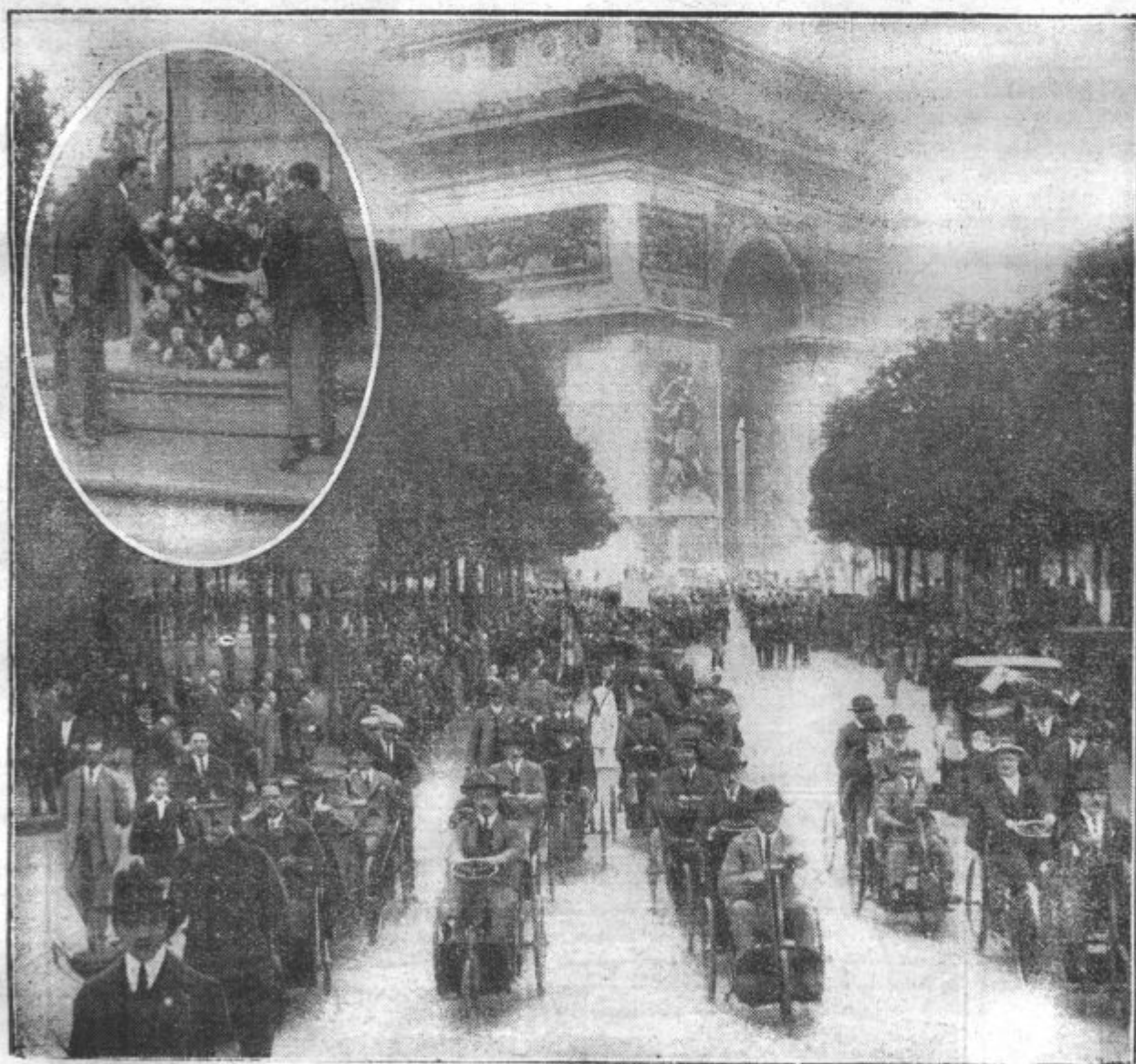
Poplava v Forminu na Ptujem polju. Leva slika nam kaže vaško ulico, kjer so se morali ljudje na čolnih prevažati od hiše do hiše, ker jo je preplavila Pesnica, ki je podrla nasipe. Na desni sliki pa vidimo kmetško hišo, ki jo je voda izpodkopala in deloma porušila, da jo samo še podporni trami drže pokonci.

Požar na rumunskih petrolejskih poljih. Že od 30. junija gori v Kampini velik petrolejski vrelec, katerega vidimo na naši sliki v plamenu.

Razbita lokomotiva pri železniški nesreči pri Acheresu blizu Pariza. Nesreča se prišteva med največje, kar se jih je zadnje čase zgodilo na železnici.

Manifestacija invalidov v Parizu. Sprevod vojnih poškodovancev izpred groba Ne-znanega vojaka proti Washingtonovemu spomeniku, kjer so zastopniki invalidov položili venec (v medaljonu). Manifestacijski sprevod se je vršil v nedeljo, 11. julija, v zvezi s proslavo 14. julija. Udeležilo se ga je okrog 30.000 invalidov iz vseh krajev Evrope.

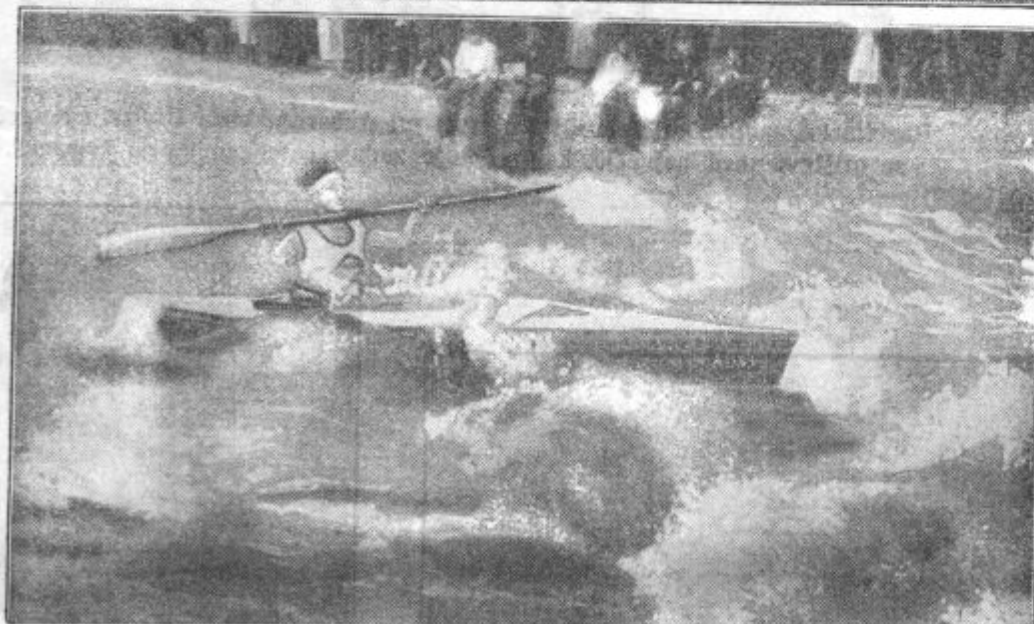
Jadrenica barona Rotschilda, s katero je pri telni dobil prvo nagrado.

Ljubka živalica. Ali ni srčkan? Ta njen fini gobček, živalne oči in njena ušesa, velika njena ušesa! — Ustvarila sta jo lisica in kabilski pes; na rastavi v Saint-Etiennu (Francija) je dobila prvo nagrado.

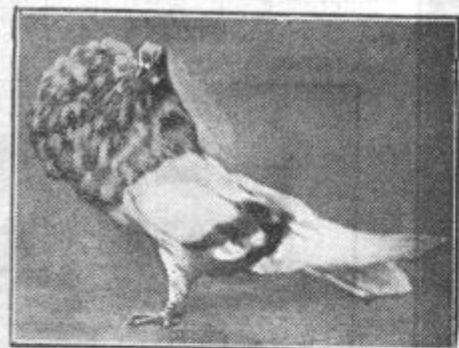
Beli grivo

Zložljivi čoln je sestavljen iz lahkega lesenega ogrodja, ki je prevlečeno z nepremočljivo jadvino. Čoln se da lahko zložiti in se prenaša kot nahrbtnik. Zgornja slika nam kaže sestavljanje čolna, na spodnji pa vidimo čoln na vodi.

Bruski goljše

Staronemški goljše.

Pavček.

Svetišče Todov v Indijskih gorah nazvano »svetišče mleka«. — Zgoraj mlada Todanica.